

Spis treści

Autorzy	5
Spis treści	9
Przedmowa	17

WPROWADZENIE

Samokierowanie procesem kształtowania umiejętności pielęgniarskich

Violetta Mianowana

CZĘŚĆ I

Działania opiekuńcze w pracy pielęgniarki

ROZDZIAŁ 1

Podstawy działań opiekuńczych pielęgniarki

Barbara Ślusarska, Danuta Zarzycka

- 1.1. Ogólna charakterystyka i uwarunkowania działań opiekuńczych
pielęgniarki35
- 1.2. Zakres i charakter działań opiekuńczych pielęgniarki43

ROZDZIAŁ 2

Metody i środki pielęgnowania w zakresie higieny osobistej pacjenta i otoczenia.....

*Mariusz Wysokiński, Marta Czekirda, Agnieszka Sadurska,
Iwona Adamska-Kuźmicka*

- 2.1. Zapewnienie czystości ciała pacjenta54
Mariusz Wysokiński
 - 2.1.1. Podstawy zapewnienia czystości ciała pacjenta54
 - 2.1.2. Kąpiel pacjenta56
 - 2.1.3. Mycie ciała w łóżku – brak wydolności samoobsługowej
chorego61
- 2.2. Zapewnienie higieny jamy ustnej70
Mariusz Wysokiński
 - 2.2.1. Podstawy utrzymania higieny jamy ustnej70
 - 2.2.2. Toaleta jamy ustnej71
- 2.3. Pielęgnowanie wytworów skóry81
Marta Czekirda
 - 2.3.1. Pielęgnowanie włosów81
 - 2.3.2. Pielęgnowanie zarostu twarzy94
 - 2.3.3. Pielęgnowanie paznokci dłoni97
 - 2.3.4. Pielęgnowanie paznokci i naskórka stóp101

2.4. Zapewnienie komfortu pacjentowi.....	105
<i>Agnieszka Sadurska, Marta Czekirda, Iwona Adamska-Kuźmicka</i>	
2.4.1. Podstawy zapewnienia komfortu pacjentowi	105
2.4.2. Słanie łóżka.....	123
2.4.3. Metody zmiany bielizny pościelowej i osobistej	134
<i>Mariusz Wysokiński</i>	

ROZDZIAŁ 3

Pomoc w utrzymaniu aktywności fizycznej pacjenta.....155

Iwona Adamska-Kuźmicka

3.1. Wybrane pozycje ciała i udogodnienia stosowane u pacjenta	156
3.2. Ćwiczenia ruchowe bierne i czynne	173
3.3. Pomoc w przemieszczaniu się pacjenta.....	188
3.3.1. Sposoby przemieszczania pacjenta bez użycia sprzętu.....	193
3.3.2. Sposoby przemieszczania pacjenta za pomocą sprzętu.....	200
3.3.3. Sposoby transportu pacjentów.....	205

ROZDZIAŁ 4

Pomoc pacjentowi w zakresie odżywiania.....209

Mariusz Wysokiński, Marzena Porczak

4.1. Podstawy odżywiania pacjenta.....	210
<i>Mariusz Wysokiński</i>	
4.2. Odżywianie doustne	212
<i>Mariusz Wysokiński</i>	
4.3. Odżywianie przez zgłębnik.....	216
<i>Mariusz Wysokiński</i>	
4.4. Odżywianie przez przetokę.....	228
<i>Mariusz Wysokiński, Marzena Porczak</i>	

ROZDZIAŁ 5

Pomoc pacjentowi w zakresie wydalania241

Agnieszka Sadurska

5.1. Stwarzanie pacjentowi warunków do samodzielnego wydalania.....	242
5.1.1. Pomoc pacjentowi w samodzielnym korzystaniu z toalety....	242
5.1.2. Podawanie basenów i kaczek	245
5.2. Wybrane metody wspomagania wydalania gazów	253
5.2.1. Stosowanie suchej rurki doodbytniczej	253
5.3. Wybrane metody wspomagania wydalania kału	257
5.3.1. Podstawy wspomagania wydalania kału.....	257
5.3.2. Dieta	259
5.3.3. Kinezyterapia.....	262
5.3.4. Doustne środki przeczyszczające	263
5.3.5. Zabiegi dorektalne	265
5.3.6. Inne metody	280
5.4. Metody wspomagające wydalanie moczu.....	281
5.4.1. Metody prowokowania wydalania moczu.....	281
5.4.2. Cewnikowanie pęcherza moczowego	282

ROZDZIAŁ 6

Wybrane metody wspomagające wentylację płuc.....295

Iwona Adamska-Kuźmicka, Marta Czekirda

- 6.1. Podstawy utrzymania wentylacji płuc.....295
- 6.2. Ćwiczenia oddechowe.....298
- 6.3. Wspomaganie odkrztuszania wydzieliny z dróg oddechowych.....308
- 6.4. Drenaż ułożeniowy (bierny).....318
- 6.5. Toaleta drzewa oskrzelowego.....326

ROZDZIAŁ 7

Wybrane metody opieki nad dzieckiem.....333

Iwona Adamska-Kuźmicka

- 7.1. Pomiar masy, długości i obwodów ciała dziecka.....334
- 7.2. Przewijanie dziecka.....336
- 7.3. Karmienie dziecka.....339
- 7.4. Kąpiel dziecka.....346

CZĘŚĆ II

Wybrane działania profilaktyczne w pracy pielęgniarce...365

ROZDZIAŁ 8

Profilaktyka powikłań u pacjentów długotrwale unieruchomionych367

Anna Andruszkiewicz, Barbara Ślusarska

- 8.1. Charakterystyka następstw długotrwałego unieruchomienia pacjenta.....367
- 8.2. Profilaktyka odleżyn.....369
 - 8.2.1. Standard zapobiegania odleżynom.....382
- 8.3. Profilaktyka żyłnej choroby zakrzepowo-zatorowej.....387
- 8.4. Masaż klasyczny w profilaktyce powikłań u pacjenta.....390

CZĘŚĆ III

Podstawowe działania diagnostyczne pielęgniarce.....399

ROZDZIAŁ 9

Ocena stanu zdrowia pacjenta.....401

Barbara Ślusarska, Danuta Zarzycka, Krzysztof Opozda, Wojciech Kosmowski, Alicja Walczak, Izabela Muszyńska-Lachota, Halina Idczak,

Regina Lorencowicz, Mariola Banaszkiewicz

- 9.1. Ocena stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb pielęgnowania.....404
 - Barbara Ślusarska, Danuta Zarzycka*
 - 9.1.1. Badanie podmiotowe pacjenta.....407
 - 9.1.2. Badanie fizykalne pacjenta.....411

9.2.	Ocena stanu psychicznego pacjenta	424
	<i>Krzysztof Opozda, Wojciech Kosmowski</i>	
9.3.	Badanie głowy i szyi.....	429
	<i>Alicja Walczak, Izabela Muszyńska-Lasota</i>	
	Ogólne założenia badania głowy i szyi.....	429
9.4.	Badanie skóry i węzłów chłonnych.....	441
	<i>Barbara Ślusarska</i>	
	Badanie układu chłonnego (limfatycznego).....	448
9.5.	Badanie układu kostno-stawowego i mięśniowego	451
	<i>Danuta Zarzycka</i>	
9.6.	Badanie klatki piersiowej i płuc	466
	<i>Barbara Ślusarska</i>	
9.7.	Badanie gruczołów piersiowych.....	479
	<i>Barbara Ślusarska</i>	
	Podstawy kliniczne oceny zmian chorobowych w piersiach.....	479
9.8.	Badanie układu krążenia.....	489
	<i>Barbara Ślusarska</i>	
9.9.	Badanie jamy brzusznej.....	513
	<i>Halina Idczak</i>	
9.10.	Badanie układu nerwowego	527
	<i>Regina Lorencowicz</i>	
9.11.	Badanie układu moczowo-płciowego.....	553
	<i>Mariola Banaszkiewicz</i>	

ROZDZIAŁ 10

Pobieranie materiałów do badań575

Joanna Zalewska-Puchała

10.1.	Regulacje prawne udziału pielęgniarki w diagnostyce laboratoryjnej.....	575
10.2.	Pobieranie krwi żyłnej do badań.....	576
10.3.	Pobieranie moczu do badania	586
10.4.	Pobieranie płwociny do badań	597
10.5.	Pobieranie wymazów do badania	601
10.6.	Pobieranie kału do badania	607
10.7.	Pobieranie treści żołądkowej do badania.....	614
10.8.	Pobieranie treści dwunastniczej do badania	622

ROZDZIAŁ 11

Pomiary, testy i badania diagnostyczne wykonywane przez pielęgniarkę631

Jadwiga Woźniak, Mariusz Wysokiński, Małgorzata Kamińska

11.1.	Pomiar temperatury ciała.....	632
11.2.	Pomiar oddechu	637
11.3.	Pomiar tętna.....	641
11.4.	Pomiar ciśnienia tętniczego krwi.....	644
11.5.	Pomiar szybkości opadania krwinek czerwonych	651
11.6.	Oznaczanie poziomu glukozy we krwi, w moczu.....	656
11.7.	Wykonywanie elektrokardiografii.....	664
11.8.	Wykonywanie spirometrii.....	671

ROZDZIAŁ 12

Udział pielęgniarki w innych badaniach diagnostycznych681

Małgorzata Szyszkowska

12.1. Badania radiologiczne	682
12.2. Badania endoskopowe	696
12.3. Badanie ultrasonograficzne	706
12.4. Badania komputerowe	709

ROZDZIAŁ 13

Asystowanie przy pobieraniu materiałów do badań diagnostycznych715

Anna Majda

Wstęp	715
13.1. Kaniulacja żył centralnych	716
13.2. Nakłucie tętnicy	726
13.3. Nakłucie stawu	732
13.4. Pobieranie szpiku kostnego	736
13.5. Nakłucie wątroby	742
13.6. Nakłucie nerki	746
13.7. Nakłucie lędźwiowe	750
13.8. Nakłucie jamy opłucnej	757
13.8. Nakłucie jamy otrzewnej	764

CZĘŚĆ IV

Udział pielęgniarki w działaniach leczniczych779

ROZDZIAŁ 14

Wybrane metody lecznicze – zakres i charakter współpracy pielęgniarki781

Alicja Wierzbicka

14.1. Wybrane metody leczenia	781
14.1.1. Podstawy metod leczenia	781
14.1.2. Leczenie farmakologiczne	782
14.1.3. Leczenie chirurgiczne	783
14.1.4. Leczenie dietetyczne	785
14.1.5. Leczenie spoczynkowe	787
14.1.6. Leczenie ruchem	788
14.1.7. Leczenie klimatyczne	789
14.1.8. Leczenie balneologiczne	790
14.1.9. Ziołolecznictwo	791
14.1.10. Leczenie homeopatyczne	792
14.1.11. Leczenie krwią	792

ROZDZIAŁ 15

Udział pielęgniarki w leczeniu przyczynowym i objawowym795

*Joanna Zalewska-Puchała, Anna Majda, Małgorzata Wachowicz,
Małgorzata Marć*

- 15.1. Zabiegi przeciwzapalne796
Joanna Zalewska-Puchała, Anna Majda
- 15.2. Udział pielęgniarki w leczeniu chirurgicznym.....817
Małgorzata Wachowicz
 - 15.2.1. Przygotowanie pielęgniarki do instrumentowania817
 - 15.2.2. Zmiana opatrunku na ranie826
- 15.3. Wybrane metody bandażowania.....830
Małgorzata Marć
 - 15.3.1. Klasyczne metody bandażowania.....833
 - 15.3.2. Alternatywne metody bandażowania866
 - 15.3.3. Opatrunki gipsowe oraz alternatywne
opatrunki syntetyczne874

ROZDZIAŁ 16

Podawanie leków różnymi drogami879

Anna Majda, Joanna Zalewska-Puchała

- 16.1. Zasady realizacji zleceń lekarskich przez pielęgniarkę.....880
- 16.2. Podstawy podawania leków885
- 16.3. Podawanie leków przez układ pokarmowy888
 - 16.3.1. Podawanie leków doustnie888
 - 16.3.2. Podawanie leków podjęzykowo894
 - 16.3.3. Podawanie leków okołopoliczkowo894
 - 16.3.4. Podawanie leków doodbytniczo895
- 16.4. Podawanie leków przez układ oddechowy898
 - 16.4.1. Podawanie leków wziewne898
 - 16.4.2. Podawanie tlenu.....910
- 16.5. Podawanie leków na skórę i błonę śluzową920
 - 16.5.1. Podawanie leków do worka spojówkowego920
 - 16.5.2. Podawanie leków do ucha923
 - 16.5.3. Podawanie leku do nosa.....926
 - 16.5.4. Podawanie leków dopochwowo.....931
 - 16.5.5. Podawanie leków na skórę.....933
- 16.6. Podawanie leków dotkankowo940
 - 16.6.1. Wstrzyknięcia podskórne.....948
 - 16.6.2. Wstrzyknięcia śródskórne.....963
 - 16.6.3. Wstrzyknięcia domięśniowe973
 - 16.6.4. Wstrzyknięcia dożylnie obwodowe.....980
 - 16.6.5. Podawanie leków doszypikowo1009
 - 16.6.6. Podawanie leków drogą dotchawiczą.....1014

CZĘŚĆ V

Udział pielęgniarki w podstawowych działaniach rehabilitacyjnych	1025
---	-------------

ROZDZIAŁ 17

Charakterystyka podstaw rehabilitacji medycznej	1027
--	-------------

Elżbieta Rutkowska

17.1. Wprowadzenie do rehabilitacji medycznej	1027
17.2. Zadania pielęgniarki w rehabilitacji pacjenta	1030
17.3. Podstawowy zakres rehabilitacji leczniczej	1032
17.3.1. Metody usprawniania w pracy pielęgniarki	1033

CZĘŚĆ VI

Podstawowe działania pielęgniarki w edukacji pacjenta	1045
--	-------------

ROZDZIAŁ 18

Podstawy edukacji pacjenta w pielęgnowaniu	1047
---	-------------

Barbara Ślusarska

18.1. Edukacja pacjenta a pielęgnowanie	1047
18.2. Definiowanie podstawowych pojęć	1050
18.3. Działania edukacyjne pielęgniarki na rzecz podmiotu opieki	1056

Indeks	1067
---------------------	-------------